

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 17.6.2008
COM(2008) 364 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

Reģionālo konsultatīvo padomju darbības pārskats

SATURS

1.	Ievads	3
2.	Galveno elementu novērtējums vispārējā sistēmā, ko izveidoja ar Padomes Lēmumu 2004/585/EK, kas grozīts ar Padomes Lēmumu 2007/409/EK	4
2.1.	Teritoriālais pārklājums	4
2.2.	Struktūra, dalībnieki un darbības procedūras	4
2.2.1.	Struktūra	4
2.2.2.	Dalībnieki	5
2.2.3.	Pilnvaroto struktūrvienību sastāvs	5
2.2.4.	Darbības procedūras	6
2.3.	Trešo pušu dalība	7
3.	RKP ieguldījums kopējās zivsaimniecības politikas lēmumu pieņemšanā.....	8
3.1.	Vispārīgās tendences: uzlabots dialogs ar ieinteresētajām personām un to starpā	8
3.2.	Turpmākās darbības pēc RKP ieteikumu saņemšanas	9
3.3.	Iespējamie veidi, kā uzlabot RKP ieteikumu kvalitāti un savlaicīgumu.....	9
4.	Secinājums	10
1.	PIELIKUMS — Darbojošās RKP (1.1.2008.)	12
2.	PIELIKUMS — Statistikas dati par RKP darbību	13

1. IEVADS

Reģionālās konsultatīvās padomes (RKP) izveidoja, lai ļautu kopējā zivsaimniecības politikā (KZP) izmantot zvejnieku un citu ieinteresēto personu zināšanas un pieredzi un lai ņemtu vērā daudzveidīgos apstākļus visos Kopienas ūdeņos¹. Tās veicina KZP mērķu sasniegšanu, sniedzot ieteikumus Komisijai un dalībvalstīm.

Ar Padomes 2004. gada 19. jūlija Lēmumu 2004/585/EK („Lēmums”) izveidoja vienotu sistēmu RKP, tostarp nosakot to skaitu (kopā – septiņas), teritoriālo pārklājumu, struktūru un sastāvu, kā arī konkrētus procedūras noteikumus². RKP ir ieinteresēto personu vadītas struktūras, kuras saņem Kopienas finansējumu, kas sedz daļu no to darbības izmaksām.

Lēmuma 11. pantā paredzēts, ka „trīs gadus pēc tam, kad sāk darboties pēdējā reģionālā konsultatīvā padome, vai, vēlākais, 2007. gada 30. jūnijā Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šā lēmuma īstenošanu un reģionālo konsultatīvo padomju darbību”.

Minētajā gadījumā RKP izveidošanas process ilga vairāk nekā trīs gadus, un vēl nav beidzies. Līdz 2007. gada 30. jūnijam bija izveidotas sešas no septiņām RKP, kaut gan divas no tām — Dienvidrietumu ūdeņu RKP un Tālījūras flotes RKP — izveidoja tikai 2007. gada pavasarī (sk. 1. pielikumu). Tā kā Vidusjūras RKP vēl nav izveidota, novērtējuma ziņojumā, ja tas tiktu publicēts 2007. gada jūnijā, būtu iekļautas tikai četras RKP. Tāpēc Komisija nolēma šā pārskata publicēšanu atlikt par vienu gadu.

Tikmēr pēc pirmā novērtējuma attiecībā uz RKP potenciālu KZP attīstības veicināšanā Komisija ierosināja mainīt RKP finansēšanas režīmu, atzīstot, ka RKP vajadzīga finansiāla stabilitāte, lai efektīvi pildītu to padomdevēju lomu KZP. Minēto priekšlikumu atbalstīja Padome un Parlaments, un tas stājās spēkā 2007. gada 15. jūnijā³.

Šajā ziņojumā ietverta Komisijas veiktā analīze un novērtējums par RKP darbības pašreizējo sistēmu⁴. Tajā izvērtēts arī RKP ieguldījums KZP, norādītas pašreizējās tendences un ierosināti apspriešanās procesa uzlabojumi. Saskaņā ar Lēmuma 11. pantu Komisijas novērtējumā nav izskatīta RKP nozīmes iespējamā attīstība KZP pārvaldības sistēmā, kā noteikts Padomes Regulā (EK) Nr. 2371/2002. Tas jādara nākamās KZP reformas kontekstā.

¹ 31. un 32. pants Padomes 2002. gada 20. decembra Regulā (EK) Nr. 2371/2002 par zivsaimniecības resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku, OV L 358, 31.12.2002., 59.-80. lpp.

² OV L 256, 3.8.2004., 17.-22. lpp.

³ Padomes 2007. gada 11. jūnija Lēmums 2007/409/EK, OV L 155, 15.6.2007., 68.-70. lpp.

⁴ Komisijas vērtējuma pamatā ir tās pieredze attiecībā uz RKP darbību, kā arī dalībvalstu un RKP 2006. gada decembra rakstveida aptaujas rezultāti.

2. GALVENO ELEMENTU NOVĒRTĒJUMS VISPĀRĒJĀ SISTĒMĀ, KO IZVEIDOJA AR PADOMES LĒMUMU 2004/585/EK, KAS GROZĪTS AR PADOMES LĒMUMU 2007/409/EK

2.1. Teritoriālais pārklājums

Komisija uzskata, ka kopumā pašreizējais teritoriālais pārklājums ir apmierinošs un nav vajadzīgs izveidot papildu RKP. RKP, jo īpaši tām, kuras aptver ļoti plašus apgabalus, pilnībā jāizmanto iespēja izveidot apakšrajonus, lai risinātu konkrētus jautājumus.

Komisijas uzmanību pievērta daudziem konkrētiem jautājumiem attiecībā uz RKP teritoriālo pārklājumu, kurus varētu turpmāk apspriest ar citām iestādēm un ieinteresētajām personām.

- (1) Uzsvērts, ka *ICES IV* zonai (apgabals uz rietumiem no Skotijas) ir vairāk kopīga ar Ziemeļjūru gan no bioloģiskā, gan no sociālekonomiskā viedokļa.
- (2) Attiecībā uz Pelaģisko zivju krājumu RKP saskaņā ar Padomes Lēmumu tās kompetencē ir tikai četri konkrēti krājumi visos apgabalos, izņemot Baltijas jūru un Vidusjūru. Jāizskata jautājums par to, vai tajā būtu jāietver citi pelaģisko zivju krājumi vai saistītas zvejniecības, piemēram, Esmarka menca un tūbītes Ziemeļjūrā. Komisija uzskata, ka RKP noteiktajām robežām pēc iespējas lielākā mērā jāsakrīt ar dabīgās ekosistēmas robežām, un tādēļ tā nevēlas ierosināt Lēmuma grozījumus šajā jautājumā.
- (3) Dziļjūras zivju krājumu pārvaldība Eiropas zivsaimniecībā ir kļuvusi par augsta līmeņa politisku jautājumu, un to patlaban apspriež vairākās RKP darba grupās, pamatojoties uz ģeogrāfiskiem kritērijiem. Komisija uzskata, ka nav vajadzīgs izveidot īpašu RKP dziļjūras zivju krājumiem, bet gan jāizveido kopīgas darba grupas, lai saskaņotu RKP ieteikumus šajā jautājumā un novērstu darba slodzes divkāršošanos.
- (4) Lēmumā nav skaidri minēta Melnā jūra. Tomēr Vidusjūras RKP darbības jomā varētu iekļaut Melno jūru, šim nolūkam izveidojot īpašu darba grupu, kā tas notiek Vidusjūras Vispārējā zivsaimniecības komisijā, kas ir modelis, kuru izmantoja kā pamatu 2004. gada lēmuma I pielikumam. Cita iespēja ir izveidot *ad hoc* diskusiju forumus starp ieinteresētajām personām no Rumānijas, Bulgārijas, attiecīgajām valstīm, kas nav ES dalībvalstis, un Komisiju. Komisija nesaskata vajadzību nekavējoties izveidot īpašu Melnās jūras RKP, bet uzskata, ka steidzami jāveic saskaņota darbība reģionālā mērogā attiecībā uz zivsaimniecības pārvaldību, pētniecību, datu vākšanu un krājumu novērtēšanu Melnās jūras reģionā.

Bieži vien izskatāmie jautājumi skar divu vai vairāku RKP kopīgas intereses. Šādos gadījumos RKP jācenšas savstarpēji saskaņot nostāju un sniegt kopīgus ieteikumus, kā noteikts Lēmuma 8. pantā. RKP kopīgas sanāksmes sniedz iespējas RKP sekretariātiem un priekšsēdētājiem plānot visas puses interesējošu jautājumu apspriešanu, un šī prakse ir jāturpina.

2.2. Struktūra, dalībnieki un darbības procedūras

2.2.1. Struktūra

Katrai RKP ir ģenerālā asambleja un izpildkomiteja, un tai palīdz sekretariāts un vairākas darba grupas. Turklāt dažas RKP ir izveidojušas „mērķa grupas”, lai strādātu pie konkrētiem

tehniskajiem jautājumiem pirms apspriežu uzsākšanas darba grupās un/vai izpildkomitejā. Lai arī šāda prakse var atvieglot turpmākas apspriedes, pietiekami jāparūpējas par to, lai nodrošinātu, ka visas ieinteresētās puses, tostarp aktīvie novērotāji (Komisija, valsts/reģionālās administrācijas) var piedalīties, ja tie vēlas, bez tiešiem vai netiešiem ierobežojumiem, kāds ir, piemēram, mutiskā tulkojuma trūkums. Tomēr jānovērš darba grupu skaita nepamatota palielināšanās, un nākotnē var būt jāveic racionalizācijas pasākumi.

2.2.2. *Dalībnieki*

- Zivsaimniecības nozare

Zivsaimniecības nozarē visaktīvākā ir zvejas apakšnozare. Tas arī bija paredzams, jo saskaņā ar Lēmuma noteikumiem katrā izpildkomitejā jābūt vismaz vienam zvejas apakšnozares pārstāvim no katras attiecīgās dalībvalsts. Lēmuma zivsaimniecības nozares definīcijā ir ietverti arī apstrādātāji, tirgotāji un citas tirgus organizācijas, piemēram, mazumtirgotāji. Minētajiem tirgus dalībniekiem un patērētāju organizācijām ir svarīga nozīme zivsaimniecības tirgus attīstībā. Komisija uzskata, ka šādām interešu grupām jārīkojas aktīvāk, lai palīdzētu veidot KZP „no tīkla līdz patērētāja šķīvīim”.

Pamatlīmeņa interešu grupu dalība nav bijusi tik būtiska, kā cerēts. Tas var būt nenovēršami attiecībā uz tik lielām organizācijām kā RKP. Turklāt daudzām zvejas ostām nav piemērotu telpu, lai organizētu RKP sanāksmes. Tomēr jāveicina pamatlīmeņa interešu grupu piedalīšanās.

- Citas intereses

Dažās RKP vides un attīstības NVO ir bijušas aktīvas dalībnieces, lai arī tās ir saskārušās ar speciālistu piesaistes problēmām un grūtībām, nodrošinot dalībniekus visām darba grupu sanāksmēm. Komisija vēlētos, lai akvakultūras ražotāji, atpūtas un sporta zvejnieki, kā arī patērētāji piedalītos aktīvāk, ņemot vērā to, ka šīm ieinteresētajām personām ir svarīga nozīme pašreizējo politikas un tirgus tendenču noteikšanā, kuras ietekmē kopējo zivsaimniecības politiku.

Varētu vēlreiz apsvērt to, cik būtiski ir zivsaimniecības nozarē iekļaut „sieviešu apvienības”. Gandrīz visās RKP grupā, kas pārstāv „sieviešu apvienības”, vēlas būt daļa no „citu interešu” grupas, jo uzskata, ka to intereses neaptver tikai zivsaimniecību, bet arī piekrastes reģionu sociālekonomisko dimensiju kopumā.

Daudzas grupas, kuru dalība ietver intereses zivsaimniecības nozarē, ir lūgušas pievienoties RKP kā „citu interešu” grupas. Šādu organizāciju skaita palielināšanās, kuras vēlas iegūt vietas izpildkomitejās, rada bažas Komisijai, jo tādējādi var tikt izjaukts pašreizējais interešu līdzsvars.

2.2.3. *Pilnvaroto struktūrvienību sastāvs*

- Ģenerālā asambleja

Ģenerālā asambleja apstiprina gada pārskatu un ieceļ izpildkomitejas locekļus. Lēmumā noteikts, ka attiecīgās dalībvalstis vienojas par ģenerālās asamblejas locekļiem. To īsteno RKP izveides sākotnējā posmā. Situācija nav skaidra gadījumos, kad RKP jau ir izveidota un darbojas, bet dalībai piesakās jaunas organizācijas.

Divas trešdaļas vietu ģenerālajā asamblejā ir jāpiešķir zivsaimniecības nozares pārstāvjiem un viena trešdaļa — pārstāvjiem no „citu interešu” grupām. Kad RKP ir izveidota, šo proporciju ir grūti saglabāt. Piemēram, ja NVO izstājas, teorētiski būtu jāizslēdz divas zivsaimniecības organizācijas, lai saglabātu minēto proporciju. Šis noteikums arī ierobežo *de facto* locekļu skaitu un var kavēt zvejnieku (pamatlīmeņa interešu grupu) un tirgus organizāciju pievienošanos. Tādēļ jāpielāgo pašreizējais noteikums par sastāvu, tajā pašā laikā nodrošinot, ka tiek aizsargātas visu grupu tiesības, jo īpaši izpildkomitejas pārstāvju iecelšanā.

- Izpildkomiteja

Šī ir vissvarīgākā RKP struktūra, jo tā organizē darbu un pieņem ieteikumus. Vietu skaits nepārsniedz 24. Tāpat kā ģenerālajā asamblejā tajā divas trešdaļas vietu ir atvēlētas zivsaimniecības nozarei un viena trešdaļa — pārstāvjiem no „citu interešu” grupām.

Pašreizējā sistēma darbojas apmierinoši vairumā RKP. Tomēr divas RKP (Tālūras flotes RKP un Vidusjūras RKP), šķiet, saskaras ar lielām problēmām, lai izpildītu šo noteikumu, jo tajās ir daudz dalībvalstu un zivsaimniecības nozares organizāciju. Lai risinātu šo problēmu, jāapsver šādas iespējas:

- vietu skaitu varētu palielināt līdz 30, ja par to vienprātīgi nolemj ģenerālā asambleja, vienlaikus saglabājot proporciju 2:1. Tas liktu veikt grozījumu Lēmumā un ļautu izveidot vairāk „telpas” zvejas apakšnozarei, vienlaikus saglabājot pašreizējo līdzsvaru starp dažādu interešu grupām. Tomēr ir risks, ka vietu skaita palielināšana zvejas apakšnozares labā *de facto* vēl vairāk samazinātu „citu interešu” grupu ietekmi, jo resursu trūkuma dēļ tām jau tagad ir problēmas ar piešķirto vietu aizpildīšanu,
- vietu skaits varētu būt 24, bet RKP savos iekšējos procedūras noteikumos varētu ieviest rotācijas sistēmu starp individuālas interešu grupas organizācijām tā, lai laika gaitā izpildkomitejā strādājušo organizāciju skaits būtu lielāks.

Šajā posmā starp ieinteresētajām personām nav vienprātības. Komisija dod priekšroku otrajai iespējai, bet tā ir gatava apspriest alternatīvas, ja netiek izjaukts pašreizējais interešu līdzsvars.

Atzīstot, ka RKP sastāvā galvenokārt vajadzētu būt zvejniekiem, Komisija uzskata arī, ka visu citu interešu pārstāvju efektīva līdzdalība ir būtiska, lai RKP varētu pienācīgi darboties, kā to paredz Kopienas likumdevējs. Ieinteresēto personu nepiemērota pārstāvība varētu likt RKP koncentrēties uz tehniskiem jautājumiem, kuri interesē tikai zvejas apakšnozari. Lai iedrošinātu „citu interešu” grupas pievienoties RKP, apspriedēs jāiekļauj plašāka mēroga jautājumi, piemēram, ekomarķēšana un tirgus tendences.

2.2.4. Darbības procedūras

Lēmumu pieņemšanai RKP jābūt pārredzamai. Skaidri jānosaka darba grupu un izpildkomitejas pienākumi. Mērķa grupu skaita palielināšanai nebūtu jāmazina pārredzamība. Rakstiskas apsprišanās gadījumā RKP jānodrošina, ka visi attiecīgie dalībnieki saņem būtisko informāciju. Ja vien iespējams, lēmumi jāpieņem vienprātīgi. Ja tas nav iespējams, Komisijai iesniegtajam ieteikumam jāpievieno skaidra atsauce attiecībā uz atšķirīgiem viedokļiem. Sanāksmju protokols jā dara pieejams visiem. Kopumā RKP ievēro šos noteikumus, bet jānodrošina sistemātiskāka paveiktā darba kontrole.

Ir svarīgi informēt visus dalībniekus un sabiedrību par RKP darbību. Apspriešot jautājumu sarežģītības un palielinātās darba slodzes dēļ ir risks, ka RKP varētu zaudēt saikni ar pamatlīmeņa interešu grupu un darboties neatkarīgi, neizpaužot informāciju ārpus šaura sabiedrības loka, kas ietver galvenokārt izpildkomitejas locekļus. Izpildkomitejai jāpārstāv savas ieinteresētās personas un nav jāmēģina rīkoties kā neatkarīgiem ekspertiem. Lai risinātu šo problēmu, RKP ir izrādījušas tādas labas iniciatīvas kā, piemēram, tīmekļa vietņu izveide, kurās ir pieejami visi dokumenti, informatīvu vēstuļu nosūtīšana dalībniekiem katru nedēļu, kā arī paziņojumu presei sagatavošana. Dažas RKP ir centušās palielināt apmeklētāju skaitu ģenerālajās asamblejās, organizējot sanāksmes zvejas ostās vai veidojot brīvās tribīnes (*speakers corners*). Šādas iniciatīvas jāturpina un jāuzlabo.

RKP nevar nodrošināt rakstisko un mutisko tulkojumu visās to dalībnieku valodās. Tomēr tām jānodrošina vienlīdzīga pieeja informācijai, ciktāl tas ir iespējams. RKP dalībniekiem jāpieņem attiecīgi noteikumi par rakstisko/mutisko tulkošanu un šim nolūkam jāpiešķir pienācīga daļa līdzekļu.

RKP ir ieinteresēto personu vadītas struktūras. To pienākums ir vienoties par iekšējiem darbības noteikumiem vispārējā Kopienas sistēmā. Tomēr šķiet, ka procedūras iekšējie noteikumi ne vienmēr ir pietiekami precīzi, lai novērstu ar to interpretēšanu saistītus konfliktus, nodrošinātu risinājumus un garantētu līdzsvaru starp dažādām grupām. Piemēram, problēmas radušās attiecībā uz dalības pieteikumiem, dalības maksas nemaksāšanu, u.c. Šeit sekretariāta loma ir būtiska, lai nodrošinātu RKP efektīvu darbību, un tam jābūt atspoguļotam statūtos. Komisija varētu RKP ierosināt attiecīgas pamatnostādnes, kuru pamatā ir labākā prakse.

2.3. Trešo pušu dalība

Zinātnieki bieži apmeklē RKP sanāksmes, lai izskaidrotu Starptautiskās Jūras pētniecības padomes (*ICES*) ieteikumus vai izteiktu viedokli par datiem. Jaunajā saprašanās memorandā starp Komisiju un *ICES* oficiāli noteikti iepriekšējie *ad hoc* pasākumi zinātniskai dalībai sanāksmēs ar ieinteresētajām personām un otrādi. Lēmumā zinātnieku definīciju varētu paplašināt, tajā iekļaujot citus ekspertus, piemēram, ekonomistus.

Dalībvalstu iesaistes pakāpe ir dažāda. Dažas ir aktīvākas par pārējām gan attiecībā uz sanāksmju apmeklēšanu, gan finansiālo atbalstu vai materiālo ieguldījumu. Dalībvalstu aktīva iesaiste, kā paredzēts Lēmumā, būs RKP darbības sekmīguma pamatā.

Komisija nodrošina RKP finansiālo atbalstu un palīdz to sekretariātiem apgūt Kopienas līdzfinansējumu, sniedzot ieteikumus par dotāciju nolīgumu īstenošanu un Finanšu regulu. Komisijas eksperti arī apmeklē darba grupu sanāksmes atbilstoši pieejamajiem līdzekļiem. Tomēr Komisija uzskata, ka tās ierēdņiem nav lietderīgi apmeklēt visas RKP sanāksmes un nepiedalīšanās dažreiz var veicināt neatkarīgāku apspriešanos. Īsa dienas kārtība jānosūta iepriekš, norādot RKP ieceres attiecībā uz Komisijas līdzdalību.

Trešo valstu pārstāvju piedalīšanās ir lietderīga, un tā jāveicina, kaut gan to varētu ierobežot, kad notiek apspriešanās par ES potenciālo nostāju sarunās ar trešām valstīm. Jebkāds abpusējas vienošanās trūkums izjauc informācijas apmaiņas līdzsvaru. Jāvelta uzmanība sarunām par RKP piekļuvi līdzvērtīgām ieinteresēto personu sanāksmēm trešās valstīs.

Lēmumā noteikts, ka Zvejniecības un akvakultūras padomdevēja komiteja (*ACFA*) apmeklē RKP sanāksmes. *ACFA* ir RKP pārvaldības otrais pīlārs. Lai novērstu darba divkāršošanu,

tas jākoordinē, bet pienākumu sadalījums starp RKP un *ACFA* ne vienmēr ir skaidrs. Vienkāršāk būtu sadalīt RKP un *ACFA* darbu attiecīgi reģionālajos un horizontālajos jautājumos, jo tādi jautājumi kā vienkāršošana, KPN un kvotas, tehniskie pasākumi, u.c. var būt jārisina „reģionālā” mērogā. Tāpat RKP ieteikumiem var būt vispārējas sekas. Komisijai jāsniedz novērtējums par *ACFA* darbību un attiecīgajiem finanšu instrumentiem līdz 2008. gada jūnijam. Viens no jautājumiem, ko apspriedīs pēc šī novērtējuma, ir sadarbība starp *ACFA* un RKP un to attiecīgās funkcijas.

3. RKP IEGULDĪJUMS KOPEJĀS ZIVSAIMNIECĪBAS POLITIKAS LĒMUMU PIENĒMŠANĀ

3.1. Vispārīgās tendences: uzlabots dialogs ar ieinteresētajām personām un to starpā

RKP ir sniegušas labāku piekļuvi informācijai un labāku to lēmumu izpratni, kas pieņemti Eiropas mērogā. Ar to starpniecību ieinteresētajām personām paziņo jaunus priekšlikumus un tiek nodrošināta piekļuve Komisijas darba programmai, lai tās varētu attiecīgi organizēt savu darba kārtību un pieprasīt papildu informāciju. RKP ir pārstāvētas Kopienas Zivsaimniecības kontroles aģentūras konsultatīvajā padomē un ir iesaistītas tās darbā⁵. Informācijas plūsma ir arī augšupvērsta, jo RKP dalībnieki sniedz Komisijai noderīgus datus par vietējo realitāti. RKP ir arī palīdzējušas izveidot reģionālos tīklus, kuros pieredzes un ideju apmaiņa notiek vienmērīgāk.

RKP ir kļuvušas par svarīgām dalībniecēm KZP īstenošanā. Palielinās Komisijai iesniegto ieteikumu skaits, kā arī sanāksmju/semināru skaits (2. pielikums). Daudzi ieteikumi ir sagatavoti kā atbilde uz Komisijas pieprasījumiem, bet RKP bieži vien uzņemas iniciatīvu un organizē pasākumus un darbseminārus par tādiem jautājumiem kā uz tiesībām balstīta pārvaldība vai kontrole un noteikumu izpilde⁶. RKP ir vairākkārt organizējušas kopīgus seminārus vai ielūgušas citas RKP apmeklēt to sanāksmes⁷. Turklāt dažas RKP izrāda interesi apspriest jūrniecības politikas jautājumus⁸.

Komisija nav vienīgā RKP ieteikumu tiešā lietotāja, tos izmanto arī dalībvalstis apspriedēs Ministru padomē un Eiropas Parlamenta deputāti. RKP arī apmeklēja vairākas sanāksmes, kuras organizēja EP deputāti. Dažas dalībvalstis ir izmantojušas RKP sanāksmes, lai ar ieinteresētajām personām apspriestu KZP jautājumus, piemēram, aizsargājamo jūras teritoriju noteikšanu.

Kopumā RKP ir palīdzējušas mazināt naidīgumu pret KZP, tādējādi atvieglot turpmāku tiešo saziņu starp ieinteresētajām personām, ES ierēdņiem, dalībvalstīm un zinātniekiem. Tomēr RKP vēl aizvien ir mācīšanās procesā. Lai vienotos par kopējiem ieteikumiem, sākumā ieinteresētajām personām ir vienai otru labāk jāiepazīst un jāizstrādā jaunas darba metodes. Dažas RKP ir guvušas labumu no pašreizējām reģionālajām iniciatīvām, turpretim citās jomās/nozarēs šādas struktūras nav guvušas pieredzi un tādēļ ir saskārušās ar nopietnām speciālistu piesaistes problēmām. Tas izskaidro, kāpēc visas RKP netika izveidotas vienlaicīgi un nav izstrādājušas savas darbības vienādi straujā tempā.

⁵ Padomes 2005. gada 26. aprīļa Regula (EK) Nr. 768/2005, OV L 128, 21.5.2005., 1.-14. lpp.

⁶ Piemēram, Baltijas jūras RKP konference par kontroli un noteikumu ievērošanu (2007. gada marts).

⁷ Piemēram, kopīgā RKP sanāksme par aizsargājamām jūras teritorijām (2008. gada marts) vai Ziemeļjūras RKP un Ziemeļrietumu ūdeņu RKP simpozijs par mencu krājumu atjaunošanu (2007. gada marts).

⁸ Apspriedes par *Nord Stream* projektu Baltijas jūrā.

3.2. Turpmākās darbības pēc RKP ieteikumu saņemšanas

Saskaņā ar Lēmuma 7. panta 3. punktu Komisija atbild uz visiem RKP ieteikumiem trīs mēnešos un izskata visus ierosinātos jautājumus. Komisijas atbildes izdala RPK dalībniekiem, un bieži vien tās ievieto RPK tīmekļa vietnēs.

Apspriežoties ar RKP, Komisija jo īpaši vēlas saņemt praktiskas norādes, kuras var tai palīdzēt efektīvāk ņemt vērā reģionālo un vietējo realitāti vai tādu, kas saistīta ar konkrētām zvejniecībām. Šajā ziņā RKP ieteikumu kvalitāte un savlaicīgums laika gaitā ir uzlabojies. Dažas RKP ir iesniegušas īpaši labi pamatotus ieteikumus par ilgtermiņa pārvaldības plāniem, un Komisija šos ieteikumus ir ņēmusi vērā.

Tomēr ir bijuši gadījumi, kad Komisija nevarēja izmantot RKP ieteikumus. Dažas RKP sūdzējās par to, ka sarunās ar trešām valstīm Komisija neņem vērā RKP vienprātīgi pieņemtos ieteikumus. Taču šādās sarunās Komisija nevar viennozīmīgi uzspiest savu viedokli, bet tai jārod kompromiss ar tās partneriem. Dažreiz RKP ieteikumā pieprasīta rīcība, kas neietilpst Komisijas kompetencē.

RKP ieguldījums KPN un kvotu priekšlikumos ir viens šāds sarežģīts gadījums. Šis ikgadējais uzdevums var likt zvejas apakšnozarei koncentrēties uz tās īstermiņa interesēm, kas, savukārt, var apgrūtināt vienprātīgu lēmumu pieņemšanu RPK dalībnieku starpā. Patiešām, vairākas vides organizācijas ir izstājušās no apspriedēm un atteikušās apstiprināt RKP priekšlikumus šajā jautājumā. Kaut gan vairākos gadījumos RKP ieteikumus iesniedza novēloti, Komisija tos ņēma vērā noslēguma sarunās ar dalībvalstīm.

Tas, vai Komisija veic turpmākās darbības pēc RKP ieteikumu saņemšanas, ir atkarīgs no tā, vai ieteikumi atbilst KZP mērķiem un ilgtspējīgai zvejniecībai. Šie ir tie kritēriji, kurus Komisija izmanto, novērtējot RKP ieteikumus, nevis tas, vai ieteikumi pieņemti vienprātīgi. Komisija ir vairākkārt paskaidrojusi, ka tā nevar ņemt vērā RKP ieteikumus, ja tie būtiski atšķiras no zinātniskajiem ieteikumiem vai ir pretrunā starptautiskām saistībām vai Kopienas ilgtermiņa pārvaldības plāniem.

Komisija atzīst, ka tai jānosaka skaidras pamatnostādnes, norādot standartus, kurus izmanto, lai novērtētu RKP ieteikumu kvalitāti. Komisija plāno izstrādāt šādus standartus, lai virzītu RKP darbību, un tā organizēs ikgadējas pārskata sanāksmes ar atsevišķām RKP, lai apspriestu turpmākās darbības pēc ieteikumu saņemšanas.

3.3. Iespējamie veidi, kā uzlabot RKP ieteikumu kvalitāti un savlaicīgumu

RKP vajadzīgs laiks, lai pienācīgi apspriestos ar saviem dalībniekiem, laistu aprītē priekšlikumus un apkopotu pierādījumus. Iepriekšējas iestrādes (*frontloading*) lēmumu kvalitātes uzlabošanas procesā nodrošina vairāk laika konsultācijām un apspriedēm ar zinātniekiem, jo lielākā daļa zinātnisko ieteikumu tiek iesniegti līdz jūlijam. Ietekmes novērtējuma process var palīdzēt uzlabot ieinteresēto personu iesaisti Komisijas veiktā vērtējuma agrīnajos posmos. Komisija uzlabos tās plānošanas procesu, lai labāk un savlaicīgāk sniegtu norādes RKP un ļautu tām plānot to darbu un noteikt prioritātes.

Komisijas nosūtītie dokumenti RKP var būt ļoti tehniski un grūti saprotami, jo īpaši, ja tie ir pieejami tikai vienā valodā. Tas kavē apspriešanos ar zvejniekiem (pamatlīmeņa interešu grupa) un var turpmāk izjaukt ietekmes līdzsvaru to pārstāvju labā, kuriem ir vajadzīgā tehniskā pieredze. RKP dalībnieki dažreiz saņem pārāk daudz informācijas un nevar saprast,

ko no tiem sagaida. Komisija pārskatīs savas apspriešanās metodes: dokumentus izstrādās vienkāršākā valodā un tajos iekļaus īpašu jautājumu/problēmu sarakstu, par kurām Komisija vēlas saņemt RKP ieteikumus.

RKP apspriedēs nebūtu jākoncentrējas uz īstermiņa problēmām, kurām ir tūlītēja ekonomiska ietekme. Tas tikai mazina vienošanās iespējas RKP dalībniekiem un apdraud lēmumu likumību. Piemēram, tā vietā lai iesaistītos apspriedē par KPN rādītājiem atsevišķiem krājumiem, Komisija vēlētos regulāri apspriest jautājumus attiecībā uz principiem, kuri ietverti tās gadskārtējā politikas paziņojumā par zvejas iespējām. RKP ir svarīga nozīme diskusijā par stratēģiskiem ilgtermiņa jautājumiem, piemēram, ilgtermiņa pārvaldības plāniem, izmetumiem vai ekosistēmu pieeju. Komisijas 2007. gadā organizētais mācību ceļojums uz Norvēģiju pavēra interesantas iespējas apspriest šādus jautājumus ar RKP pārstāvjiem⁹.

RKP izveidoja, lai ņemtu vērā ieinteresēto personu domas par zinātniskajiem ieteikumiem un politiskajiem viedokļiem, nevis lai aizstātu zinātniekus. Tomēr RKP ieteikumu pamatā jābūt labākajiem pieejamajiem pierādījumiem. Jaunais saprašanās memorands starp ICES un Eiropas Kopienas piedāvā jaunas iespējas pastiprinātai sadarbībai starp RKP un ICES, izmantojot ICES ieteikumus, mērķa grupas par ilgtermiņa pārvaldības plāniem, datu darbseminārus, u.c. Pamatojoties uz RKP priekšlikumiem, Komisija var arī lūgt ICES veikt pētījumus par konkrētiem jautājumiem. Šādu sadarbību varētu lietderīgi paplašināt, iesaistot ekonomistus un sociālo zinātņu pētniekus no Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komitejas (ZZTEK). Saskaņā ar jaunajiem datu vākšanas noteikumiem¹⁰ RKP būs arī labāka piekļuve datiem.

Ir nepārprotama saikne starp RKP ieteikumu kvalitāti un ietekmi un minēto organizāciju sastāvu. Plašs daudznozaru sastāvs ir labu un līdzsvarotu, KZP mērķiem atbilstošu ieteikumu vislabākā garantija.

4. SECINĀJUMS

Pašreizējais tiesiskais regulējums kopumā ir apmierinošs, tas ir ļāvis izveidot RKP un bijis par pamatu to darbībai. Tagad var veikt konkrētu noteikumu uzlabojumus vai precizējumus Lēmumā, pamatojoties uz līdzšinējo pieredzi. Komisija ir norādījusi jomas, kurās varētu apsvērt šādas izmaiņas, un vēlētos šos jautājumus apspriest ar visām ieinteresētajām pusēm pirms iespējamās grozījumu ierosināšanas.

Tomēr vairākas darbības var īstenot arī īstermiņā, lai uzlabotu RKP darbību, nepieņemot jaunus juridiskos noteikumus. Tādēļ Komisija:

- ierosinās piedalīties plašākam ieinteresēto personu lokam, uzlabojot organizācijas tēlu un uzsverot tās nozīmi,

⁹ Komisija 2006. gada sākumā ES ieinteresētajām personām organizēja mācību ceļojumu uz Kanādu un ASV, lai novērotu to, kā pārvaldības sistēmas darbojas praksē ārpus ES. Tika uzaicināti RKP priekšsēdētāji un NVO, kas aktīvi iesaistījušās RKP darbā. 2007. gadā mācību ceļojumu organizēja uz Īslandi un Norvēģiju, lai apspriestu izmetumu politikas pieredzi abās minētajās valstīs.

¹⁰ Padomes 2008. gada 25. februāra Regula (EK) Nr. 199/2008 par Kopienas sistēmas izveidi datu vākšanai, pārvaldībai un izmantošanai zivsaimniecības nozarē un par atbalstu zinātniskā padoma izstrādei saistībā ar kopējo zivsaimniecības politiku, OV L 60, 5.3.2008., 1.-12. lpp.

- uzlabos RKP piekļuvi zinātniskajiem pierādījumiem un datiem, lai tās varētu pilnībā izmantot ar *ICES* parakstīto saprašanās memorandu un jaunās datu vākšanas regulas noteikumus,
- iesaistīs RKP apspriedē par KZP ilgtermiņa attīstību, tostarp izmantojot šim nolūkam paredzētus mācību ceļojumus,
- uzlabos apspriešanās procesu, iesaistot RKP sākotnējā posmā, sniedzot tām pietiekamu laiku atbildes sagatavošanai un nodrošinot tās ar labāk saprotamiem un vieglāk pieejamiem dokumentiem,
- ierosinās standartus, lai uzlabotu RKP ieteikumu atbilstību KZP mērķiem. Komisija turklāt apsvērs iespēju organizēt gada pārskata sanāksmes ar RKP, lai apspriestu turpmākās darbības pēc to ieteikumu saņemšanas,
- uzlabos RKP atpazīstamību, izmantojot Komisijas tīmekļa vietni, kā arī
- ierosinās pamatnostādnes par procedūras noteikumiem un Kopienas līdzfinansējuma finansiālo pārvaldību.

Ir pārargri sniegt jebkādu galīgo vērtējumu par RKP, jo katra RKP ir atšķirīgā attīstības posmā un tām ir jāstrādā ļoti atšķirīgos apstākļos. Lai arī sākotnējā posmā RKP saskārās ar grūtībām, tās jau ir devušas pozitīvu ieguldījumus KZP attīstībā.

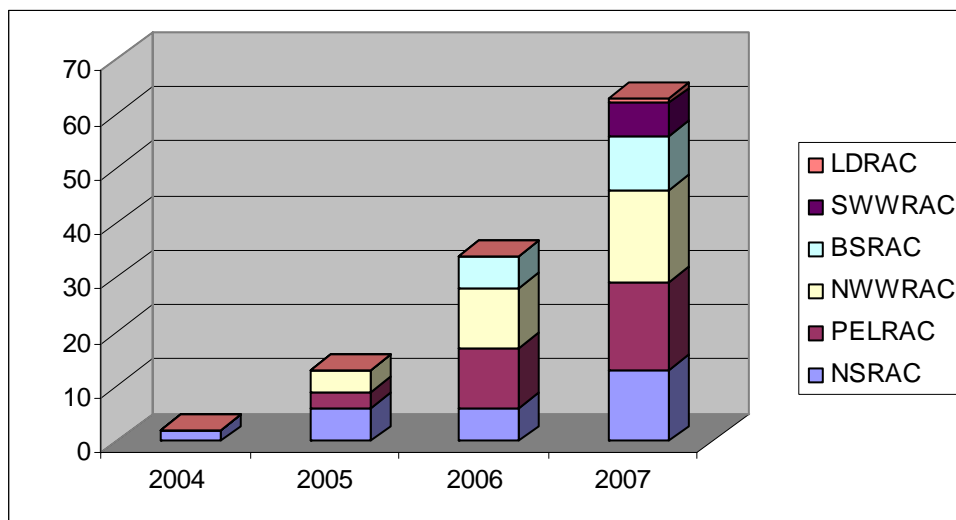
Komisija uzklausa Eiropas Parlamenta, Padomes un ieinteresēto personu viedokļus, pirms ierosināt jebkārus turpmākus grozījumus pašreizējā tiesiskajā regulējumā.

1. PIELIKUMS — Darbojošās RKP (1.1.2008.)

	Ziemeļjūras RKP	Pelaģisko sugu RKP	Ziemeļrietumu ūdeņu RKP	Baltijas jūras RKP	Tālūras flotes RKP	Dienvidrietumu ūdeņu RKP
Izveidošana	2004. gada 1. novembris	2005. gada 16. augusts	2005. gada 26. septembris	2006. gada 13. marts	2007. gada 30. marts	2007. gada 9. aprīlis
Mītnes vieta	Aberdīna, Apvienotā Karaliste	Reisveika, Nīderlande	Dublina, Īrija	Kopenhāgena, Dānija	Madride, Spānija	Lorjāna, Francija
Attiecīgās dalībvalstis	9 — Beļģija, Dānija, Vācija, Spānija, Francija, Nīderlande, Polija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste	10 — Dānija, Vācija, Spānija, Francija, Īrija, Nīderlande, Polija, Portugāle, Zviedrija un Apvienotā Karaliste	6 — Beļģija, Spānija, Francija, Īrija, Nīderlande un Apvienotā Karaliste	8 — Dānija, Vācija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija un Zviedrija	12 — Dānija, Vācija, Igaunija, Spānija, Francija, Īrija, Itālija, Lietuva, Nīderlande, Polija, Portugāle un Apvienotā Karaliste	5 — Beļģija, Spānija, Francija, Portugāle un Nīderlande
Priekšsēdētājs	<i>Hugo Andersson</i>	<i>Iain MacSween</i>	<i>Sam Lambourn</i>	<i>Reine Johansson</i>	<i>Antonio Cabral</i>	<i>Victor Badiola</i>
Locekļu skaits	32	60	55	42	72	115
Tīmekļa vietne	http://www.nsrac.org	http://www.pelagic-rac.org	http://nwwrac.org/	http://www.bsrac.org		http://www.ccr-s.eu

2. PIELIKUMS — Statistikas dati par RKP darbību

Komisijai iesūtītie RKP ieteikumi

RKP sanāksmes

